

Posudek bakalářské práce D. E. Ravingerové“ Ztvárnění žen v antickém řeckém sochařství“

Práce na první pohled prozrazuje zájem autorky o antickou kulturu, neboť se v nejrůznějších aspektech pojednávaného problému dosti orientuje. Autorka zároveň odhaluje svou schopnost logického myšlení, které se projevuje přehledným členěním práce a představením pojednávané problematiky v náležité posloupnosti. Pozitivně hodnotím, že autorka před vlastní zařazení pojednání o aspektech volné monumentální skulptury zařadila kapitolu věnovanou roli a postavení ženy v různých obdobích antického Řecka, které v průběhu jednotlivých period doznávalo určitých změn. Pozitivně hodnotím rovněž zařazení problematiky „Ženy a náboženství“ neboť funkce kněžek byla vskutku jedinou ženskou rolí, kdy mohly dosáhnout značného společenského významu, pokud nepočítáme nejrůznější možnosti uplatňování svého vlivu nepřímou cestou. V této souvislosti autorka vhodně zmiňuje Periklovu manželku Aspasiu.

Následuje přehled vývoje zobrazování žen v antickém sochařství počínaje první monumentální plastikou v daidském stylu a konče tanagerskými votivními terakotami. Je pravdou, že problematiku koroplastiky bychom již asi mezi skulpturu nezařadili. Nicméně je rovněž nezvratným faktem, že právě aspekty oblékání, úpravy účesů apod. jsou velmi významnou součástí tanagerských terakot, proto značně přispívají k řešenému tématu.

Řešení cíle práce si autorka ponechala až na samotný závěr, kde se pokouší propojit nejrůznější vývojové prvky a trendy v sochařském ztvárnění ženy se společenskými změnami, které postavení ženy seznalo v průběhu období zhruba 650 let neboli periody vymezené na jedné straně orientalizujícím daidským stylem a pozdně helénistickou či pozdně republikánskou římskou plastikou na straně druhé.

Kromě výše uvedených pozitiv práce obsahuje také několik drobných negativ. Za největší pochybení považuji poněkud zmatený výčet součástí pergamského Velkého a Malého věnného daru ve vztahu k popisu proslulého Diova oltáře v tomto městě. Na str. 38 autorka uvádí: „Mistrovskou ukázkou helénistické skulptury je sochařská výzdoba Pergamského oltáře. Diův oltář v Pergamonu vznikl za vlády dynastie Attalovců v první polovině 2. století př. n. l. Sestával z tzv. Velkého a Malého věnného daru, dedikací věnovaných oslavě vítězství Atalla I. nad Kely. Nejlépe dochovanou volnou plastikou bohyně je socha Athény z knihovny, replika slavné Feidiovy Athény Partenos“. Velký věnný dar s pergamským oltářem nesouvisí. Jeho skulptury, např. Umírající Kelt či Skupina Ludovisi, Drážďanské torzo a další byly umístěny na soklu v blízkosti chrámu Athény Polias, nebyly tedy součástí Diova oltáře. Malý věnný dar je asi o 70 let mladší a byl umístěn jako děkovný dar na Athénskou akropoli. O Athéně z knihovny je v textu referováno jakoby byla součástí Věnných darů ale tak tomu není. Vlastní Diův oltář měl sochařskou výzdobu ve dvou vlysech, hlavním se zobrazením Gigantomachie a vnitřním, nazývaným také jako Telefův vlys.

Další drobná pochybení je možno shrnout jako sérii několika ne zcela přesných výkladů, jako např. na str. 10 o způsobu odlévání na ztracený vosk nebo na str. 14 při popisu chronologie pozdního 7. století př. n. l. apod.

Přes uvedená drobná pochybení považuji předloženou práci za velmi zdařilý spis zaměřující se na vzájemnou paralelizaci proměny ženského zobrazení v monumentální skulptuře a soudobého společenského vývoje antické společnosti. Velmi pozitivně rovněž

hodnotím vospělý jazyk, který bez zbytečných kudrlin a neumělých pokusů o monumentalizaci řeči, stručně a jasně sděluje to co sdělovati má. Na základě výše uvedeného hodnocení navrhuji práci D. E. Ravingerové hodnotit známkou výborně.

V Roudnici nad Labem, 2. 9. 2021

doc. PhDr. Martin Trefný, Ph.D.